

METODICKÉ POSTUPY PRE FINANCOVANIE PROJEKTOV MALÝCH A STREDNÝCH PODNIKOV

METHODOLOGICAL PROCEDURES FOR FINANCING PROJECTS OF SMALL AND MEDIUM-SIZED ENTERPRISES

Darina BIALKOVÁ – Daniela REVICKÁ

Abstract

The article deals with possibilities obtaining financial resources from external sources. According to established facts we chose as the best method of financing small and medium enterprises financing through subsidies. After considering facts, we found that subsidies to companies providing rapid flow of financial resources on the basis of project proposals. When the company correctly prepares the project and submits it to the competent authority that approves subsidies. It's only a step from that it has received financial support. However also depends on other factors such as subsidy plans or programs which are planned by theme and intended for the specific purpose.

Key words

Subsidies, European Funds, Financing of Projects, Small and Medium-sized Enterprises.

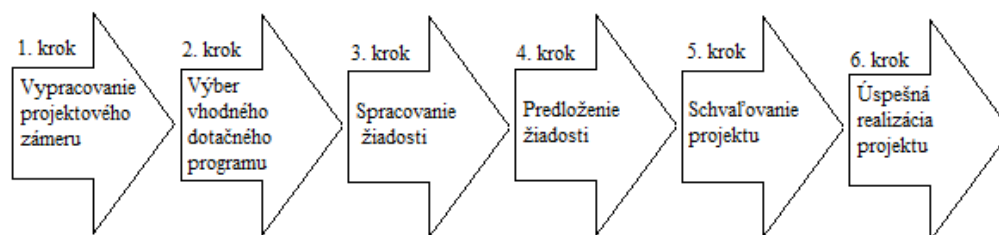
Úvod

Všetky podniky, ktoré majú v záujme žiadať o finančnú podporu zo strany fondov EÚ, musia svoje projekty predkladať kompetentnému orgánu daného operačného programu. Operačné programy sú rozdelené podľa tematického vymedzenia a vymedzenia územného. Tematicky vymedzené OP majú ako kompetentný orgán rezortné ministerstvá a pri územne vymedzených OP sú riadiacim orgánom regionálne rady regiónov súdržnosti, ktoré sú určitými územnými celkami prislúchajúcimi jednému alebo viacerým regiónom a to za účelom prijímania dotácií z fondov EÚ.

Projekt sa pokladá za dokument, ktorý potvrdzuje, že budúce aktivity podniku resp. žiadateľa budú prispievať k daným cieľom operačného programu, do ktorého jeho žiadosť spadá. Preto je nevyhnutné aby žiadateľ poznal všetky vykonávacie dokumenty daného OP a musí sa riadiť jeho prioritnými osami. Kompetentné orgány OP sústavne stanovujú časovo ohraňované výzvy na predkladanie projektov v rámci jednotlivých prioritných osí a oblastí podpory [1].

Získavanie dotácií

Získavanie dotácií je proces, ktorý závisí na určitých krokoch. Postupnosť krokov zachytáva nasledujúca schéma Obr. 1.

Obr. 1 Proces získavania dotácií

1. Prvým krokom k získaniu dotácie je **vypracovanie projektového zámeru**. Je nutné aby ho MSP detailne prepracovali. Všetky nápady, budúce plány je potrebné výstižne zhrnúť a samozrejme MSP nesmú zabúdať na zosumarizovanie zdrojov potrebných na realizáciu projektu a taktiež času potrebného na realizovanie [1].

2. V druhom kroku je potrebné **nájsť vhodný dotačný program**. Keďže sa Slovenská republika nachádza momentálne v programovom období 2007-2013 čo bolo spomenuté už vyššie, jedným z viacerých operačných programov na toto obdobie je OP Konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Tento operačný program v sebe zahŕňa základné prioritné osi a opatrenia spojené s podporou konkurencieschopnosti malých a stredných podnikov. Môže sa však stať, že dané programové obdobie nezahŕňa dotačný program vhodný pre zvolený projekt, a je preto potrebné projekt načas odložiť a sledovať aktuálne výzvy dotačných programov [1].

V prípade, že:

- v danom programovom období sa nachádza vhodný OP pre zvolený projekt,
- projekt korešponduje s danými podmienkami a špecifickými cieľmi programového dokumentu,
- a je vypracovaný konkrétny rozpočet, môže žiadateľ pristúpiť už
- k vyplňovaniu konkrétnej žiadosti a zhromažďovaniu potrebných príloh.

3. Tretí krok ktorý musí žiadateľ podstúpiť je **spracovanie žiadosti**. Žiadosť o dotáciu je veľmi obsiahla záležitosť. Obsahuje štúdiu uskutočniteľnosti, finančnú analýzu, rámec projektu a veľké množstvo povinných príloh. Príkladané prílohy musia byť spracované podľa určenej metodiky. Žiadosť by mala byť spracovaná v súlade s kritériami hodnotenia, ktoré sú bežne verejnosti sprístupnené a podľa nich sú žiadosti posudzované. Žiadatelia by mali dbať aj na grafickú úpravu. Žiadosti, ktoré nemajú dodržané obsahové náležitosti, ktoré sú definované vyhlasovaním orgánom, sú zvyčajne vyradené a ďalej sa nehodnotia kvôli formálnym nedostatkom [1].

4. **Predloženie žiadosti** je krokom číslo štyri. Ak je žiadosť o dotáciu spracovaná, žiadateľ ju odovzdá na príslušnom mieste v danom termíne. Najskôr je skontrolovaná po formálnej stránke a taktiež či je vypracovaný projekt prijateľný pre daný program. Ak sú tieto fakty vyhovujúce, žiadosti sa posudzujú podľa ďalších hodnotiacich kritérií. Najlepšie projekty sú odporúčané na schválenie.

5. **Schvaľovanie projektov** je jednou z hlavných fáz, pri ktorej sa rozhoduje komu a či vôbec bude poskytnutá podpora zo štrukturálnych fondov. Proces výberu projektov sa skladá z určitých krokov, a to:

- vydanie výzvy na predloženie návrhov, ktoré sú zverejňované buď na web stránkach alebo v podobe iných elektronických alebo tlačných médií,
- predloženie návrhu kompetentnému orgánu, ktorý sa postará o registráciu žiadosti,
- formálne hodnotenie žiadostí podľa:
 - ✓ **formálnej stránky:** kontrola vyplnenia všetkých náležitostí žiadosti a ich správnosti, kontrola úplnosti priloženia potrebných dokumentov, kontroluje sa splnenie pravidiel hospodárskej súťaže a či realizácia projektu nebude negatívne vplývať na životné prostredie,

- ✓ **technickej stránky:** kontroluje sa či projekt spĺňa podmienky daného okruhu aktivít OP, či sú vhodné, technické parametre splnené a či sú výsledky projektu merateľné,
- ✓ **finančnej stránky:** kontroluje sa výška vlastných zdrojov žiadateľa a či výška nákladov, ktoré sú potrebné na realizáciu projektu zodpovedá plánovaným aktivitám,
- výsledok formálneho hodnotenia, ktorým je *Hodnotiaca správa*. Z jej obsahu bude zrejmé či projekt na podporenie odporučí alebo nie.
- podpísanie zmluvy o financovaní projektu. V zmluve sú dopodrobna popísané práva a povinnosti oboch strán [1].

6. **Úspešná realizácia projektu.** Tento krok má síce dobre znejúci názov, no podnik ešte nie je na konci. Dotácia ktorá mu bola schválená mu môže byť poskytnutá na začiatku realizácie, počas nej alebo až po jej skončení. Vzniká tu riziko, že v prípade poskytnutia dotácie pred začatím realizácie môže podnik pochybiť a nedodržať tak presný plán. To by znamenalo vo viacerých prípadoch vrátenie dotácie. Aby MSP nemusel dotáciu neskôr vrátiť je povinný po určitú dobu spracovávať monitoring projektu a dodržiavanie stanovených podmienok dotačnou zmluvou [1].

Dnešný trh je presýtený podnikmi, teda je pre každý podnik prioritou byť konkurencieschopný a úspešný. Na to aby mohol podnik konkurovať iným podnikom musí byť v niečom iný, výnimočný a musí vyrábať produkt, ktorý bude lepší ako produkt konkurencie. Na to, aby podnik mohol byť najlepší na trhu, musí napredovať čo však bez finančných prostriedkov je nemožné.

Súhrn

Momentálne v tomto období je Slovenská republika v programovom období čerpania fondov Európskej únie trvajúcom od roku 2007 až po rok 2013. Toto programové obdobie je rozdelené na konkrétne operačné programy a jedným z programom je tiež program konkurencieschopnosť a hospodársky rast. Malé a stredné podniky si preto mohli vypracovať projekty na zvýšenie ich konkurencieschopnosti a mohli EÚ požiadať o dotácie.

Keďže trh sa neustále mení, pribúdajú ďalšie podniky, menia sa technológie je nevyhnutné aby podnikatelia sledovali informácie o možnostiach čerpania eurofondov. Ak chcú malé a stredne podniky napredovať a nemajú na to dostatočné množstvo finančných prostriedkov, čerpanie dotácií je pre nich najlepší spôsob ako nadobudnúť financie na daný účel. Európska únia permanentne vydáva výzvy na predloženie projektov, je len otázkou podnikateľa či výzvy bude sledovať a bude ich chcieť využiť.

Kľúčové slová

Dotácie, Eurofondy, financovanie projektov, malé a stredné podniky.

Príspevok bol riešený v rámci projektu KEGA: Inovácia laboratórnych výučbových technológií v študijnom programe Priemyselné inžinierstvo (079TUKE-4/2013).

Použitá literatúra

- [1] BABITZ, Maroš, HAVRAN, Rastislav: Štrukturálne fondy EÚ na Slovensku a možnosti ich transparentnejšieho využívania. Bratislava, Transparency International Slovensko: 2005. 80 s. ISBN 80-89244-00-9,
- [2] MAREK, Dan, KANTOR, Tomáš: Příprava a řízení projektů strukturálních fondů Evropské unie. 1. vyd. Brno, Společnost pro odbornou literaturu – Barrister & Principal: 2007. 210 s. ISBN 9788087029138.
- [3] NIJKAMP, Peter, SIEDSCHLAG Iulia: Innovation, Growth and Competitiveness. Berlin, Springer: 2011. 380 s. ISBN 978-3-642-14964-1,
- [4] REVICKÁ, Daniela: Bakalárska práca - Postupy financovania projektov malých a stredných podnikov zameraných na zvýšenie konkurencieschopnosti podniku. TUKE, Košice: 2013.

Kontaktná adresa

Ing. Darina Šimová Bialková
Technická univerzita v Košiciach
Strojnícka fakulta
Katedra priemyselného inžinierstva a manažmentu
Němcovej 32, 040 01 Košice
e-mail: darina.bialkova@tuke.sk